

Енергетиката става същностен аспект на дипломацията

Рон Тон, заместник-директор на Програмата за дипломатически науки на холандския институт за международни отношения "Клингендал", пред сп. "Енергиен наблюдател"

Интервю на Станислав Колев

Господин Тон, кои са приоритетите в дейността на института "Клингендал"?

Преди всичко сред основните дейности на института "Клингендал" мога да открия обучението на дипломати, изследователската дейност и публичните дейности. Ние сме независима фондация и можем да играем ролята на консултанти и в Холандия, и в международен план. Работим по четири основни теми: Европа, сигурност, дипломация и енергетика. Опитваме се да интегрираме тези основополагащи задачи на външната политика, защото е невъзможно да се разглеждат поотделно проблемите с доставките на природен газ или либерализацията на европейския пазар, без да се вземе предвид геополитическия аспект, или икономическия, или двустранните отношения, и т.н. Моята основна задача е всъщност да координирам всички външни дипломатически обучения, изграждането на капацитет, и връзките с всички дипломатически академии. Ето защо аз съм и отговорен за връзките на института "Клингендал" с Дипломатическия институт на Министерството на външните работи на Република Бъл-

Рон Тон

Фото: Христо Петров

Рон Тон и Милан Миланов - директор на Дипломатическия институт

гария. В тази рамка работим по различни експертни направления, като се опитваме да съгласуваме нашата и българската експертиза.

Енергийните въпроси са нововъведение в портфолиото ви. Защо решихте да ги включите в програмите си за обучение?

Институтът, в който работя, е основан през 1983 г., но още преди това е съществувал негов предшественик. Тази година ние ще празнуваме 25-та си годишнина. Разбира се нашите усилия бяха първоначално насочени към Европа и проблемите на сигурността, както и подпомагането на нашето министерство в областта на обучението на дипломати и дипломатическите отношения. Една от най-важните причини за създаването на център за енергийна политика беше с цел да се установи сътрудничество между публичния и частния сектор. Впоследствие тази тема излезе на все по-преден план в дневния ред. Видяхме, че е свързано и с друга наша основополагаща задача – европейската интеграция, и сега тази тематика присъства на предни позиции и в дневния ред на Брюксел. В дипломатическите отношения дипломатите, които се занимаваха с

енергийните въпроси, не бяха експерти по енергетика. Ето така първо холандското общество имаше нужда от сътрудничество между публичния и частния сектор, и на второ място беше нуждата от хора, които да интегрират всички тези интереси и различни подзадачи на външната политика, и да ги разглеждат по един по-стратегически ориентиран, концептуален начин. Например, конференцията в Бали очерта ясна връзка между енергетиката и устойчивото развитие. Ако трябва да обобщя, съществуваше нужда за повече стратегическа политика и информация. Центърът за енергийна политика беше създаден през 2001 г. с помощта на частния и публичния сектор. В момента центърът се специализира в три различни насоки, свързани с геополитическия аспект, либерализацията на европейския пазар, и сега беше добавен другият стълб – изследване на възможността от енергийна гледна точка да се премине към нисковъглеродни индустрии. Тук виждате и връзката с устойчивото развитие. Удивително е как в началото тръгнахме само от една идея, а сега има такава нужда от знания, че вече имаме множество

различни семинари и енергийната политика беше въведена в програмата за дипломатически обучение. Учим дипломатите, че когато представяват страната си, трябва да сливат всички интереси в един, този на собствената им държава, и енергетиката е много значим аспект от него. Видяхме, че значимостта на тази сфера се признава не само от правителствата, но и от медиите и НПО – в днешно време те се превърнаха в експерти по енергийната тематика. Често се шегуваме, че когато има увеличение на цените на петрола в Холандия, медиите винаги могат да ти обяснят геополитическия контекст, който стои зад тази ситуация. Мисля, че това е добър пример как това е важно не само за нашето правителство, но и за нашето общество.

Как създаването на програма за сътрудничество може да подобри работата на включените в нея български институции?

Миналия месец подписахме меморандум за разбирателство за 3 години между института "Клингендал" и Дипломатически институт (ДИ). Меморандумът се състои от четири глави – една посветена на обученията, втората – на изследователска дейност, третата – за библиотеките, а четвъртата е за дипломацията в енергетиката. Тази тема беше решена преди около година, но сега виждам откликът от страна на Министерството на външните работи по нея. Очевидно сме се избрали правилната тематика на нашето сътрудничество. Възнамеряваме да направим следното тук – първо, ще предоставим всичките си публикации на нашия сайт. Те могат да бъдат свалени безплатно и представляват настоящи анализи за превръщането на енергетиката в ключов елемент в двустранните европейски отношения и отношенията Европейски съюз – Русия. Има и задълбочени анализи, част от политическите съвети, които разработихме за холандското правителство, и книги с по-академични изследвания в Холандия. Желанието ми е от всич-

Energy Issues Become a Core Aspect of Diplomacy

Ron S. Ton is the Deputy Director of the Diplomatic Studies Programme and the Director of Diplomatic Training, Netherlands Institute for International Relations Clingendael.

Interview by Stanislav Kolev

Could you tell us something about the activities of the Clingendael Institute? Which are the main topics you are working on at this stage?

First of all, among the basic activities of the Clingendael Institute I can outline diplomatic training, research and public activities. We are an independent foundation so we really can play the role of a think tank in the Netherlands and also on international scale. We work on four major topics – Europe, security, diplomacy and energy. We try to integrate those core tasks of foreign policy because it is impossible to look separately at the gas problems or the liberalizing the EU market without also looking at the geopolitical aspect, at the economic one, the bilateral relations and so on. My major duty is actually to coordinate all the foreign diplomatic trainings, the capacity building, and all the relations with diplomatic academies. Therefore I am responsible for the relations between Clingendael and the Bulgarian Diplomatic Institute (BDI). Within this framework we work on a lot of expertise, trying to match our expertise with the Bulgarian expertise.

Energy topics are new to your portfolio. Why did you decide to

include them in your trainings?

My institute was established in 1983 and before that we had already

a predecessor institute. So this year we will have our 25th anniversary. Of course our main duties were initially

Mr. Ron Ton

ко това да се възползва особено ДИ, така че да съумее въз основа на тези публикации да създаде политически насоки и доклади, свързани с интересите на българското правителство. Например, сега като член на ЕС, ще трябва да се занимае с либерализацията на европейския енергиен пазар, а дебатът по тази тема е много труден, и информацията в тази сфера може да се окаже полезна за вас.

На второ място, ние сме решили да стартираме нов проект всяка година в рамките на меморандума. Тази година ще поканим двама пред-

ставители на ДИ и МВНР да посетят института "Клингендал", където ще им се проведе обучение не само по европейска енергийна политика, но и ще споделим с тях как сме извършили организацията на нашия енергиен център. Програмата е еднородна, но тренингът е много интензивен и тези двама човека ще се върнат не само с концепции, но и с познания по организация – как да се приоритизира и организира енергийната политика.

През 2009 г. имаме намерение да организираме голяма конференция,

focused on Europe and security and the facilitation of our ministry in diplomatic training and diplomacy. One of the most important reasons for establishing a centre on energy policy was to bring the private and public sector together. Subsequently, the issue got higher and higher on the agenda. We saw that it had to deal with our other core task – European integration, and it is now also high on the agenda in Brussels. In diplomacy the diplomats who should treat energy policy were not actually experts on energy. So first of all there was a need in the Dutch society to bring the public and private sector together and secondly, the need for people who could integrate all those interests and different subtasks of foreign policy and treat them in a more strategic, conceptual way. For example, the Bali conference marked out a clear link between energy and sustainable development. To sum up, there was a great need for more strategic policy and information.

The energy centre started in 2001 with the support of the private and the public sector. It is now actually specializing in three different topics related to the geopolitical aspect, the liberalization of the EU market and now another leg has been added – to discuss the possibility from the energy perspective how to get into low-carbon industries. There you find the link with the sustainable development. It is amazing how it started simply as an idea and now there is so much need for knowledge that we have quite a lot of separate seminars, and the energy issue has accessed our diplomatic training programme. We train diplomats that when they represent their country they have to merge all interests into one interest, the interest of their own country, and energy is an important aspect of it. We sense the importance of the issue not only for governments, but also for the media and NGOs – they have become experts on the issue nowadays. We often witness

that when there is an increase in the oil price in the Netherlands we can always have the media explain the geopolitical context behind it. I think this is a good example how it is not important only for our government but also for society as such.

How can the establishing of a programme for cooperation enhance the work of the Bulgarian institutions involved?

Last month we signed a Memorandum of Understanding (MOU) for 3 years between Clingendael and the Bulgarian Diplomatic Institute. There are four chapters in the MOU – one is on training, one – on research, the third is on library but the fourth is on energy diplomacy. The topic was decided one year ago, but now I experience the enthusiastic responses of the Ministry of Foreign Affairs. Obviously we have tackled the right topic for our cooperation.

What we intend to do is the following – first, we make available all our publications through our website. They can be downloaded for free and comprise current analyses on energy becoming the key element in the European bilateral relations and in the relations EU – Russia. There are also in-depth analyses, part of the policy advice we worked out for the Dutch government, as well as books reflecting more academic research in the Netherlands. I would like to make all this available to the BDI in particular, so that based on these publications they can compile policy advice and reports of interest to the Bulgarian government. For example, as a member of the EU you will now have to discuss the topic of the liberalization of the EU energy market, which is a very tough debate, and this is one area the information may prove useful to you.

Secondly, we have decided to make a new project each year. So this year we will invite two people from BDI and the Ministry of Foreign Affairs to come to Clingendael to be trained not only in the topic of EU energy

policy but also to share with them how we have organized our energy centre. This is a one-week programme but the guidance is very intensive and those two people will not only bring concepts back but also some organizational understanding – how to prioritize and organize energy policy. Then in 2009 we intend to set up a big conference where our best experts will be sent here to Bulgaria and BDI will organize the network within the country. In this way the conference will bring together all the actors, all the organizations from the society, government and the business sector. I hope that the work groups to be set up for the conference will be able to touch key issues in strategic energy policy. We as one of the founding fathers of the EU look in a very special way to Bulgaria, in particular for your relations with Russia. You are now the borderline for the EU and with our help together we can bring along new perspectives.

In research we intend to organize a training seminar for people not only involved in research but also for such who need training in energy issues. This will be the third activity foreseen for 2010. In the end I hope that by this mixed approach strategic thinking will be applied to energy policy. No matter where the diplomats come from – whether it be the Middle East, Asia, the Balkans, as a diplomat one has

като най-добрите ни експерти ще бъдат изпратени в България, а ДИ ще организира мрежата вътре в страната. Така конференцията ще събере на едно място всички участници, всички граждански, правителствени организации и организациите на бизнеса. Надявам се, че работните групи, които ще бъдат създадени за конференцията, ще успеят да се докоснат до ключовите моменти от стратегическата енергийна политика. Ние, като едни от основателите на ЕС гледаме по много специален начин на България, най-вече заради отношенията ви с Русия. Вие сега сте граничната линия на ЕС и заедно с нашата помощ можем да създадем нови перспективи.

В изследователската област възнамеряваме да организираме обучителен семинар за хора, които не само са свързани с изследователската дейност, но и за онези, които имат нужда от познания в областта на енергетиката. Това ще е третата ни дейност, предвидена за 2010 г. Накрая се надявам, че посредством този смесен подход в енергийната политика ще се вложи стратегическо мислене. Без значение откъде са дипломатите – било то Близък Изток, Азия, Балканите, един дипломат трябва да си дава сметка за въздействието на енергийните интереси на страната си върху двустранните отношения. Основна задача на Министерството

на външните работи е да координира политиките и хората, работещи в него, не трябва задължително да са експерти, а трябва да могат да координират. Така че според мен нашето сътрудничество би могло да надхвърли границите на простия обмен на информация.

Вече споменахте за отношенията между България и Русия. Как според вас ще изглежда развитието на отношенията на Европа с Русия?

Основното ми опасение по отношение на Русия е, че в момента тя е по-ориентирана към Централна Азия и Китай. Това повдига въпроса: Какво ще означава балансирането на политиката им между Европа и Азия за доставките за Европа? Но отново, ако погледнете от геополитическа гледна точка, всичко е в процес на движение. Политическите възможности за Русия също се диверсифицират, защото ние говорим за продукт – природния газ, но в края на краищата това е един много политически продукт. Ето защо в нашето сътрудничество с ДИ ще се опитаме да се докоснем и до това като предмет на национален интерес. Ако погледнете в перспектива, България в бъдеще може да има водеща роля в региона.

to be aware of the implications your country's energy interest may have on bilateral relations. A major duty of the Ministry of Foreign Affairs is to coordinate policies and people there do not necessarily have to be experts but have to be able to coordinate. So I think our cooperation can exceed simple sharing of information.

You have already mentioned the relations between Bulgaria and Russia. How do you view the development of the European relations with Russia?

My main concern for Russia at the moment is that it is looking more and more to Central Asia and China. It raises the question: What will this balancing of their policy between Europe and Asia mean for the supplies to Europe? But once again, if you look at it from a geopolitical point of view everything is on the move. The political opportunities for the Russians are also diversifying because we talk about a product – the natural gas, but it is in the end a very political product. For this reason in our cooperation with BDI we would like to touch upon this also as an issue of national interest. If you look in a perspective, Bulgaria in the future can have a leading role in the region.

Балканс измерен енергий

Атанас Ждрев

Спадането на Берлинската стена идеологическият елемент в междублоковото противопоставяне се изчерпа. Русия формално прие принципите на демокрацията, отказа се от антизападната реторика, но въпреки това продължи да се развива по свой собствен път, който се различава от западния модел.

Официално управляващата "Единна Русия" се самоопредели на конгреса в Екатеринбург от 30 ноември 2006 г. като дясноцентристка партия с либерално-консервативна идеология и работеща за независима демокрация. Същевременно Путин нарича разпадането на СССР "най-голямата политическа катастрофа на ХХ век", а Робърт Гейтс твърди, че Русия се опитва да наложи отново позицията си на велика сила.¹ За да възстанови международния статус на страната, президентът централизира управлението, засили координацията между държавните институции, бизнес интересите и разузнавателните служби, даде нова дефиниция на руските икономически интереси в контекста на политиката в региона на Югоизточна Европа. Сред дългосрочните интереси на Русия, (така както ги дефинира Янош Бугайски), се открояват стремежът на Москва "да получи икономически ползи и монопол чрез изкупуване на стратегически чуждестранни инфраструктури и целеви чуждестранни инвестиции", "да